

Puheenjohtajan palsta

Seppo Alahuhta

Kulumassa oleva vuosi on Pohjoismaisen anesthesiologi- ja tehohoitoyhdistyksen (The Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine, SSAI) kolmas toimintavuosi. Yhdistyksen tavoitteena on mm. edistää erikoisalamme tutkimustoimintaa ja jäsentensä täydennyskoulutusta tukemalla jatkokoulutuskurssien järjestämistä, luoda yhteispohjoismaisia suosituksia ja kehittää laatuajattelua sekä edistää jäsentensä ammatillisia etuja (1). Yhdistys on vähitellen lunastamassa siihen asetettuja odotuksia. SSAI:n johtokunnan viimeisimmässä kokouksessa tammikuussa into edelleen kehittää yhdistystä palvelemaan jäsenistön tarpeita oli kouriintuntuva eikä se ollut yhtään hiipunut vuosien saatossa.

Teholääketieteen kaksivuotinen koulutus on käynnistymässä neljättä kertaa. Muutaman vuoden kuluttua sata yhdistyksen jäsentä on suorittanut muuallakin Euroopassa kiinnostusta herättäneen teholääketieteen kurssin, joka koostuu kuudesta eri Pohjoismaissa järjestettävistä 3-4 päivän koulutustilaisuuksista. Suomea sen koulutustyöryhmässä edustaa Esko Ruokonen. Kivunhoidon vastaava koulutus, joka kattaa sekä akuutin että kroonisen kivun, käynnistyi viime syksynä. Ensimmäinen koulutustilaisuus pidettiin Uppsalassa ja seuraavaa ollaan järjestämässä tänä keväänä Helsinkiin. Koulutustyöryhmässä Suomea edustaa Eija Kalso. Lastenanestesiologian kaksivuotista koulutusta organisoidaan: koulutustyöryhmä muodostetaan kuluvan kevään aikana ja varsinainen koulutus alkaa vuoden 2003 alussa. Myös ensihoitoon ollaan vastaavaa koulutusta järjestämässä. Jokaisen koulutusohjelman sisällöstä vastaa ja sen käytännön toteutusta val-

voo oma koulutustyöryhmä, johon kutsutaan jokaisesta Pohjoismaasta 1-2 jäsentä. Koska meillä on jo perustettuna vastaavia osaamisalueita vastaavat erityispätevyudet, suomalaisilla on paljon annettavaa SSAI:n koulutusohjelmiin. SSAI:n virallinen kieli on englanti ja niinpä myös kaikissa yhdistyksen tukemissa koulutustilaisuuksissa opetuskielenä on englanti.

Varsin huomattava osa SSAI:n jäsenistä on ns. rivialnestesiologeja. Heidänkin tarpeitaan ajatellen yhdistyksen piirissä ollaan organisoimassa koulutusta. Jo kolme kertaa pidettyä "difficult airway management"-kurssia voitaneen pitää tällaisena. Se järjestettäneen kuluvan vuoden aikana myös Suomessa. Joka toinen vuosi järjestettävä SSAI:n kongressi tarjoaa jokaiselle anesthesiologille aimo annoksen uutta tietoa. Näiden lisäksi SSAI:n johtokunnassa on kehitteillä ajatus rivialnestesiologeille suunnatusta muutaman päivän kurssista, jossa erikoisalamme kaikkien erityisosaamisalueiden asiantuntijat esittelevät uusimpia hoitokäytäntöjä ja tutkimustuloksia. Perinteisen luento-opetuksen asemasta SSAI:n koulutustilaisuuksissa pyritään tukemaan vaihtoehtoisten opetusmenetelmien käyttöä. Näitä ovat simulaattoreiden käyttö, ongelma perusteinen opetus, käden taitojen opetus jne. Tämä edellyttää kouluttajien kouluttamista.

SSAI:n tukeman yhteispohjoismaisen tutkimusverkoston (InterNordic Collaboration Program) asiantuntijaelimien ensimmäinen kokous pidettiin Tukholmassa viikko ennen johtokunnan kokousta. SAY:tä kokouksessa edustivat Tero Alakokko, Harry Scheinin, Tom Silfvast ja Arvi Yli-Hankala. Lähes sadan pohjoismaisen sairaalan anesthesiayksiköt ovat ilmaisseet kiinnostuksensa

osallistua ohjelmaan. Näissä annetaan vuosittain noin 600 000 anestesiaa, laitetaan 120 000 spinalipuudutusta, 50 000 epiduraalipuudutusta ja 35 000 synnytyspuudutusta. Näiden sairaaloiden teho-osastoilla hoidetaan noin 60 000 potilasta vuosittain. Luvut antavat erinomaisen lähtökohdan monikeskustutkimusten tekoon. Vielä ennen kesää tutkimusverkostoon tarjottavat ensimmäiset tutkimussuunnitelmat voidaan ottaa arvioitaviksi. Tästä tullaan julkaisemaan ACTA:ssa kevään mittaan lisätietoja.

SSAI:n johtokunnassa on tunnettu huolta anestesia- ja lääkehoitojen hyvinvoinnista. Syksyllä 2000 Svenska Läkartidningenissä julkaistiin uutinen, jonka mukaan ruotsalaisten anestesia- ja lääkehoitojen kuolemanriski on merkittävästi suurempi kuin muilla erikoisaloilla. Uutista referoitiin tuoreeltaan tämän lehden sivuilla (2). Uutisoinnin synnyttämä keskustelu johti minisymposiumin järjestämiseen aiheesta Tromssan kongressin yhteydessä. Siellä kustakin Pohjoismaasta tulokset esitettiin ACTA:n päätoimittaja Sven-Erik Gisvoldin pyynnillä artikkelin julkaistavaksi lehdessä. Nyt artikkelit ovat käsikirjoitusvaiheessa ja ne on tarkoitus julkaista ACTA:n kesällä ilmestyvässä numerossa varustettuna parilla pääkirjoitusartikkelilla. Ruotsia lukuunottamatta kaikissa muissa Pohjoismaissa kuolleisuusluvuissa ei todettu eroa anestesiologien ja muiden erikoislääkäreiden välillä. Oma perusdataa käsitelimme laskemalla ikävakioitunutta kuolleisuusasteen. Muissa selvityksissä oli käytetty Coxin regressiomallia. Ruotsissa seuranta-aikana kuolleiden anestesiologien kuolinsyyt jakaantuivat tasaisesti eri luokkien kesken, kun taas Suomessa anestesiologien ryhmässä itse-

murhia oli enemmän kuin muussa väestössä. Toisin lukumäärät ovat niin pienet, että lopullisten johtopäätösten teossa on oltava varovainen. Läntisen naapurimaamme synkempiä lukuja kirjoittajat pyrkivät selittämään työhön liittyvällä stressillä. Lisätieto saamme aikanaan ACTA:n sivuilta. Keskustelu tulee Ruotsissa jatkumaan vilkkaana. Meidän ei Suomessa negatiivisesta tuloksesta huolimatta ole syytä tuudittautua tyytyväisyyteen. Työolosuhteisiimme liittyy monia tekijöitä, jotka vaativat korjausta, vaikka ne eivät olisikaan niin vakavia, että vaikuttaisivat kuolleisuuslukuun.

SAY:n kevätkokous järjestetään Seinäjoella. Kaupunki tunnetaan Alvar Aallon suunnittelemana hallinto- ja kulttuurikeskukseksi. Tähän arvokkaaseen arkkitehtisaavutukseen voimme tutustua vuosikokouksen iltaohjelman yhteydessä. Laadukkaan tieteellisen ohjelman ohessa keskustellaan Etelä-Pohjanmaallakin anestesiologien työolosuhteista, nyt rajojemme ulkopuolella työskentelneiden suulla. Kari Kalliovalkama on järjestelytoimikuntansa kanssa rakentanut monipuolisen ohjelman. Toivon jäsenkunnan osallistuvan runsain joukoin yhdistyksemme kevätkokoukseen.

Tapaamisiin Seinäjoella!

Kirjallisuusviitteet

1. Articles of Association for the Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine. *Finnanest* 2000; 33: 212-217.
2. Alahuhta S. Puheenjohtajan palsta. *FINNANEST* 2000; 33: 453-454.

